

មជ្ឈមណ្ឌលឯកសារកម្ពុជា
គម្រោងស្តីពីការសិក្សាប្រវត្តិសាស្ត្រកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ
(១៩៧៥-១៩៧៩)

របាយការណ៍ស្តីអំពីការប្រឈមមួយចំនួន ដែលបានជួបប្រទះនៅក្នុងវគ្គបណ្តុះបណ្តាល
គ្រូបង្គោលថ្នាក់ជាតិ
២៧ មិថុនា-៧ កក្កដា ២០០៧
បណ្តាលយុទ្ធសាស្ត្រ ភ្នំពេញ ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

នៅថ្ងៃទី៨ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០០៧ មជ្ឈមណ្ឌលឯកសារកម្ពុជាបានរៀបចំការប្រជុំបូកសរុបមួយ ដែលមានការចូលរួមពីបុគ្គលិកមជ្ឈមណ្ឌលឯកសារកម្ពុជា អ្នកជំនាញអន្តរជាតិ និងអ្នកសម្របសម្រួល ទាំងអស់។ សេចក្តីសង្ខេបអំពីការប្រឈម ដែលបានជួបប្រទះនៅក្នុងវគ្គបណ្តុះបណ្តាលគ្រូបង្គោលថ្នាក់ ជាតិមានដូចខាងក្រោម :

១. លោកគ្រូអ្នកគ្រូចង់ឲ្យមានការបង្រៀនកម្រិតនៅក្នុងក្រុមធំ ដើម្បីឲ្យមានភាពស្របគ្នានិងច្បាស់លាស់ នៅក្នុងការបង្រៀនមេរៀននីមួយៗ ។
២. ជ្រើសរើសមេរៀនមួយចេញពីជំពូកនីមួយៗ នៅក្នុងសៀវភៅណែនាំសម្រាប់គ្រូបង្រៀន ដើម្បី ធ្វើជាមេរៀនកម្រិត ហើយសិក្សាការទាំងអស់ត្រូវចូលរួមធ្វើមេរៀនកម្រិតនេះ ដើម្បីជៀសវាងការ ដាក់ឲ្យអនុវត្តនូវវិធីសាស្ត្រណាមួយ ដោយនរណាម្នាក់ ។
៣. អ្នកសម្របសម្រួលត្រូវជួបប្រជុំគ្នាមួយថ្ងៃមុន ដើម្បីសម្រេចថាតើត្រូវជ្រើសរើសមេរៀនណា មួយធ្វើជាមេរៀនកម្រិត និងថាតើវិធីសាស្ត្របង្រៀនណាមួយដែលត្រូវប្រើប្រាស់។ ជាទូទៅ ក្រុមតូចៗមានប្រសិទ្ធភាពជាង ក្នុងការធ្វើឲ្យថ្នាក់រៀនមានដំណើរការ និងការពិភាក្សា ។
៤. វគ្គបណ្តុះបណ្តាលត្រូវរួមបញ្ចូលវិធី៥ដំបូង និងកំរិតនៃការគិតទាំង៦ Taxonomy នៅក្នុងការ ធ្វើមេរៀនកម្រិត ។
៥. សិក្សាការទាំងអស់មិនទាន់យល់ច្បាស់ ពីគោលបំណងនៃវគ្គបណ្តុះបណ្តាលនេះ ព្រោះកម្មវត្ថុ មិនត្រូវបានបង្ហាញឲ្យបានច្បាស់លាស់ មុនពេលនិងក្នុងកំឡុងពេលនៃការបង្រៀន ។
៦. មានការពិភាក្សាច្រើនលើសលុបទៅលើផ្នែកប្រវត្តិសាស្ត្រ ។ អ្នកសម្របសម្រួលត្រូវគ្រប់គ្រង ស្ថានភាពនេះ និងត្រូវដឹកនាំការពិភាក្សាទៅមុខទៀត ។ ប្រសិនបើសិក្សាការស្ទង់សំណួរចាក់

ប្រធានបទច្រើនពេក សិក្ខាកាមទាំងអស់អាចលើកសំណួរនេះទៅសួរអ្នកជំនាញនាពេលសម្រាក
ឬពេលពិសារអាហារថ្ងៃត្រង់ ។

៧. កាលវិភាគនៃវគ្គបណ្តុះបណ្តាល គួរតែត្រូវបានកំណត់ជាមុននិងឲ្យបានច្បាស់លាស់ សម្រាប់
សិក្ខាកាមនិងអ្នកជំនាញអន្តរជាតិទាំងអស់ ។

៨. ត្រូវផ្តល់ការរំពឹងទុកច្បាស់លាស់ដល់អ្នកចូលរួមទាំងអស់ ជាពិសេសសិក្ខាកាម ។ ក្រសួងអប់រំ
បានបញ្ជាក់ច្បាស់លាស់ចំពោះចំណុចនេះ ដែលថាសិក្ខាកាមទាំងអស់ត្រូវចូលរួមក្នុងវគ្គបណ្តុះ
បណ្តាលនៃគម្រោងនេះ ហើយក្លាយទៅជាគ្រូបង្ហាញថ្នាក់ជាតិ ដែលមានសមត្ថភាពក្នុងការ
បណ្តុះបណ្តាលបន្តទៅកាន់គ្រូបង្ហាញថ្នាក់ខេត្ត និងលោកគ្រូអ្នកគ្រូប្រមាណពាណន្តកំនៅទូទាំង
ប្រទេស ។

៩. មិនមានការបញ្ជាក់ឲ្យបានច្បាស់លាស់ថា គ្រូបង្ហាញថ្នាក់ជាតិមិនតម្រូវឲ្យសរសេរសៀវភៅ
ណែនាំគ្រូថ្មីមួយទៀត បែកចេញពីសៀវភៅណែនាំសម្រាប់គ្រូបង្រៀនដែលមានស្រាប់នោះ
ទេ ។

១០. អត្ថបទរបស់វាក្មេងគួរតែត្រូវបានសម្រួលឃ្លា និងសង្ខេបឲ្យនៅត្រឹម២ឬ៣ទំព័រ ដើម្បីធានាឲ្យ
បានថា សិក្ខាកាមមានលទ្ធភាពក្នុងការចាប់យកចំណុចសំខាន់ៗ នៅក្នុងអត្ថបទទាំងនោះ បន្ទាប់
ពីអានរួច ។

១១. សិក្ខាកាមទាំងអស់ត្រូវការពេលវេលាបន្ថែម ដើម្បីអានអត្ថបទទាំងនោះមុនម៉ោងសិក្សា ។

១២. យើងអាចឲ្យសិក្ខាកាមម្នាក់ៗ ផ្លាស់ប្តូរគ្នាអានអត្ថបទឲ្យឮៗ នៅក្នុងថ្នាក់ ដើម្បីធានាឲ្យបានថា
អ្នកទាំងអស់គ្នាបានអានអត្ថបទ ហើយមានគំនិតក្នុងការពិភាក្សា ។

១៣. អ្នកសម្របសម្រួលត្រូវផ្តល់សំណួរមួយចំនួន ដើម្បីពិភាក្សាអំពីអត្ថបទដែលបានអាន ។

១៤. រូបថតដែលមាននៅក្នុងសៀវភៅណែនាំសម្រាប់គ្រូបង្រៀន ត្រូវដាក់ចំណងជើងឲ្យបាន
ច្បាស់លាស់ ។ សិស្សអាចសួរសំណួរជាច្រើនទាក់ទងនឹងរូបថត ។ ប្រសិនបើគ្រូត្រូវការ
ព័ត៌មានបន្ថែម មជ្ឈមណ្ឌលឯកសារកម្ពុជានឹងផ្តល់ជូន ។

១៥. យើងគួរចំណាយពេលវេលាបន្ថែមដល់សិក្ខាកាមក្នុងការសួរសំណួរ ដើម្បីស្វែងយល់ពីប្រវត្តិ
សាស្ត្រ និងវិធីសាស្ត្របង្រៀន ។

១៦. ទប់សក្តិចម្បងមួយ គឺសមភាពរវាងប្រវត្តិសាស្ត្រនិងវិធីសាស្ត្របង្រៀន ។ សិក្ខាកាមបន្តសួរ
សំណួរច្រើន តែទៅលើប្រវត្តិសាស្ត្រ ។

- ១៧. យើងត្រូវបញ្ជាក់ឲ្យបានច្បាស់ថា គ្រូបង្គោលថ្នាក់ជាតិនឹងមិនសិក្សាស៊ីដម្រៅទៅលើប្រវត្តិសាស្ត្រនោះទេ ។ យើងមិនមែនរៀនដើម្បីក្លាយទៅជាអ្នកប្រវត្តិសាស្ត្រទេ ដូច្នោះយើងនឹងមិនពិភាក្សាស៊ីដម្រៅទៅលើប្រវត្តិសាស្ត្រនោះទេ ។
- ១៨. អ្នកសម្របសម្រួលត្រូវធ្វើយ៉ាងណាឲ្យសិក្សាការមន្ត្រីអស់ ផ្ដោតការយកចិត្តទុកដាក់ទៅលើវិធីសាស្ត្រនៃការបង្រៀនប្រវត្តិសាស្ត្រនៅក្នុងថ្នាក់រៀន ឲ្យបានច្រើនជាងការផ្ដោតការយកចិត្តទុកដាក់ទៅលើប្រវត្តិសាស្ត្រ ។
- ១៩. ចាំបាច់ត្រូវកំណត់អំពីទំហំនៃការពិភាក្សាទៅលើប្រវត្តិសាស្ត្រឲ្យបានច្បាស់លាស់ ។ ការពិភាក្សាទៅលើប្រវត្តិសាស្ត្រ ត្រូវតែស្ថិតនៅក្នុងរង្វង់នៃសៀវភៅប្រវត្តិសាស្ត្រកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ ។
- ២០. យើងត្រូវផ្ដោតការយកចិត្តទុកដាក់ទៅលើសៀវភៅណែនាំសម្រាប់គ្រូបង្រៀន ។ និយាយម្យ៉ាងទៀត យើងត្រូវផ្ដោតជាសំខាន់ទៅលើករណីនៃការបង្រៀន ។
- ២១. អ្នកសម្របសម្រួលត្រូវគ្រប់គ្រងការរំពឹងទុករបស់សិក្សាការមន្ត្រី ។
- ២២. យើងគួរតែបញ្ជាក់ឡើងវិញថា សៀវភៅនេះមានចំណងជើងថា “ប្រវត្តិសាស្ត្រកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ” ដែលមានការបកស្រាយខុសៗគ្នាច្រើន ។
- ២៣. អ្នកសម្របសម្រួលត្រូវតែធ្វើទៅតាមកាលវិភាគដែលបានកំណត់ទុក ។ ទោះជាយ៉ាងនេះក្តី វាប្រាកដជាមានការប្រែប្រួលមួយចំនួន ។
- ២៤. នៅក្របក្រុមទាំងអស់ មានអ្នកនិយាយច្រើនតែឯង និងអ្នកមិននិយាយស្តីសោះ ទោះជាយ៉ាងនេះក្តី លោកគ្រូអ្នកគ្រូទាំងអស់មានការចាប់អារម្មណ៍យ៉ាងខ្លាំងចំពោះការពិភាក្សា ។
- ២៥. ក្រុមតូចៗមានការបើកទូលាយជាង ដែលការបើកទូលាយបែបនេះមិនសូវមាននៅក្នុងក្រុមធំទេ ។
- ២៦. វាក៏បណ្តុះបណ្តាលមិនបានរួមបញ្ចូលទស្សនសន្តិមនៃអំពើប្រល័យពូជសាសន៍ ។ យើងគួរបញ្ចូលការពិភាក្សាទៅលើការប្រើប្រាស់អំណាច ការបញ្ចូលមនោគមវិជ្ជាទៅលើកូនក្មេងហេតុអ្វីបានជាយើងជ្រើសរើសកូនក្មេងឲ្យទៅធ្វើការមិនសមរម្យ ។ យើងត្រូវបញ្ជាក់ថា បញ្ហាទាំងអស់នេះ មិនមែនកើតមានឡើងតែនៅកម្ពុជានោះទេ វាកំពុងតែកើតឡើងនាពេលបច្ចុប្បន្ន តើយើងត្រូវនិយាយទៅកាន់កូនក្មេងទាំងអស់នោះដោយរបៀបណា?
- ២៧. យើងគួរធ្វើការជ្រើសរើសគ្រូបង្រៀនដែលមានបទពិសោធន៍ច្រើន ។

- ២៨. ឌី ខាំបូលី បានធ្វើកិច្ចការយ៉ាងល្អនៅក្នុងការធ្វើការងារ និងការនិយាយស្តីជាមួយលោកគ្រូ អ្នកគ្រូ ប្រកបដោយការទូតនិងការគោរព ហើយយើងត្រូវតែបន្តអនុវត្តវិធានបែបនេះ តទៅទៀត ។
- ២៩. ឌី ខាំបូលី មិនទាន់មានភាពចាស់ទុំគ្រប់គ្រាន់ក្នុងការបញ្ឈប់ការពិភាក្សាទាំងឡាយណា ដែល មិនស្ថិតនៅក្នុងរបៀបវារៈនៃការពិភាក្សាឡើយ ។
- ៣០. តើអ្វីខ្លះជាសារៈសំខាន់ និងទប់ស្កន់នៃការប្រើប្រាស់វិធីសាស្ត្រ “សិស្សមជ្ឈមណ្ឌល” ?
- ៣១. សិក្ខាកាមមួយចំនួនបានបង្ហាញការខ្វល់ខ្វាយចំពោះវិធីសាស្ត្រ “សិស្សមជ្ឈមណ្ឌល” ថា មិន អាចអនុវត្តទៅបាននៅក្នុងថ្នាក់ធំ ដែលមានសិស្សច្រើននោះទេ ។
- ៣២. យើងត្រូវតែឃ្លាតចេញឆ្ងាយពីទ្រឹស្តី ហើយផ្តោតទៅលើការអនុវត្ត ។
- ៣៣. សិក្ខាកាមទាំងអស់ត្រូវមានចិត្តបើកទូលាយ ទៅលើវិធីសាស្ត្ររបស់ខ្លួន ។
- ៣៤. សៀវភៅណែនាំសម្រាប់គ្រូបង្រៀន ត្រូវតែបង្រួមនិងធ្វើឲ្យសាមញ្ញបំផុត ។
- ៣៥. សិក្ខាកាមបង្ហាញពី ភាពខ្វល់ខ្វាយចំពោះបញ្ហាសម្ភារៈទប់ទល់ក្នុងការបណ្តុះបណ្តាលគ្រូ បង្ហាញថាខ្ពស់ ។ យើងត្រូវតែមានទប់ករណ៍បញ្ជាំងខ្សែភាពយន្ត ខ្មៅដៃ ដែនទឹកកម្ពុជា ប្រជាធិបតេយ្យ និងកាតព្វកិច្ច សម្រាប់ពាក់ ។
- ៣៦. យើងត្រូវសុំឲ្យសិក្ខាកាមទាំងអស់ ចំពេញទម្រង់វាយតម្លៃនៃវគ្គបណ្តុះបណ្តាលពេលបញ្ចប់ វគ្គ ។
- ៣៧. យើងត្រូវភ្ជាប់ប្រព័ន្ធអ៊ីនធឺណែតនៅក្នុងសាលាសិក្ខាសាលា ។
- ៣៨. សិក្ខាកាមបានស្នើសុំសៀវភៅសន្ទនុក្រម សម្រាប់មើលពាក្យបច្ចេកទេសពិបាកៗ ។
- ៣៩. យើងត្រូវមានការប្រុងប្រយ័ត្នចំពោះការសន្យាផ្សេងៗ ។ ឌី ខាំបូលី បានសន្យាថានឹងរៀបចំ សៀវភៅសន្ទនុក្រម ហើយប្រហែលជានឹងអាចផ្តល់ជូនសៀវភៅរូបភាពមួយទៀត ។ សិក្ខាកាម បានប្រកាន់ខ្ជាប់ខ្លួនចំពោះពាក្យសន្យាទាំងនេះ ។
- ៤០. បន្ទាប់ពីវគ្គបណ្តុះបណ្តាល សិក្ខាកាមហាក់ដូចជាមិនមានភាពប្រាកដប្រជាថា តើខ្លួនទទួល បានអ្វីខ្លះពីវគ្គបណ្តុះបណ្តាលនេះ? មានការយល់មិនស្របគ្នាចំពោះគោលដៅនៃវគ្គបណ្តុះ បណ្តាល ហើយសិក្ខាកាមហាក់ដូចជាដឹងនូវការរំពឹងទុកនៅថ្ងៃចុងក្រោយ ។ សិក្ខាកាមមួយ ចំនួនបានចោទជាសំណួរថា “តើយើងត្រូវបង្រៀនប្រវត្តិសាស្ត្រកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ ដោយរបៀបណា? តើយើងត្រូវធ្វើ Power Point ដូចដែល ឌី ខាំបូលី បានធ្វើក្នុងពេល ធ្វើបទបង្ហាញ ដែរឬយ៉ាងណា?” ។
- ៤១. គ្រូបង្ហាញថាជាតិ ព្រួយបារម្ភចំពោះការចុះទៅបណ្តុះបណ្តាលគ្រូបង្ហាញថាខ្ពស់ ។

- ៤២. គូសបញ្ជាក់អំពីគោលបំណងធំនៃការសិក្សាអំពីប្រវត្តិសាស្ត្រកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ ។
- ៤៣. សិក្សាការបង្កើនបរិយាកាសបច្ចេកទេស ដូចជារូបភាពនៅថ្ងៃជម្លោះ និងដែនទឹកស្រូវកម្ពុជា ប្រជាធិបតេយ្យ ។ យើងគួរតែផ្តល់ជូនសិក្សាការបង្កើនបរិយាកាស ដែលរួមមានរូបភាពនៅថ្ងៃ ជម្លោះ រូបភាពនៅថ្ងៃវិលត្រឡប់ និងដែនទឹកកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ ។
- ៤៤. ជំពូកទាំងឡាយនៅក្នុងសៀវភៅណែនាំគ្រូ គួរតែត្រូវបានបែងចែកទៅតាមម៉ោងព្រឹកនិងរសៀល ដើម្បីមានការតភ្ជាប់ពីជំពូកមួយទៅជំពូកមួយទៀត ។
- ៤៥. មិនមានការតភ្ជាប់គ្នាពីមេរៀនមួយទៅមេរៀនមួយទៀត នៅក្នុងការឡើងធ្វើមេរៀនកម្រ ។